

מונחי פסיכולוגיה

(רשימה ז')

לאחר הפסקה של שנה שלמה חידשה הוועדה למונחי פסיכולוגיה את עבודתה בכסליו תש"ט. בימי הפסקה זו, שנגרמה ע"י מלחמת השחרור, שכלה הוועדה שניים מחבריה הפעילים, את היו"ר פרופ' א' יוסף בונבנטורה ואת ד"ר מנחם-בנימין קלאר. שנספו בשיירת הר-הצופים בד' בניסן תש"ח. — הי"ד.

חברי הוועדה, שהשתתפו בעיבוד פרקים אלה היו היה ד"ר ח' אורמיאן, ד"ר מ' ברכיהו, ד"ר ב' ברנר, ד"ר צ' וויסלבסקי (יו"ר) והחברים החדשים שצורפו לוועדה: ד"ר א' פורת מטעם ועד הלשון והיה ד"ר א"ח מרצבך וד"ר ג' קפלן (שנצטרף לוועדה בישיבותיה האחרונות) כמומחים במקצוע. בקריאה שלישית של הפרקים השתתף ד"ר ז' בן-חיים; מזכיר הוועדה היה ה' מ' מדן.

ביסוד הפרקים הנדפסים כאן הייתה רשימת מונחים, שהוכנה בידי חבר הוועדה ד"ר מרצבך והושלמה ע"י שאר חברי הוועדה (בייחוד ד"ר אורמיאן וד"ר קפלן) במשך הישיבות. עיבוד פרקים אלו נמשך עד ניסן תש"י, שמונה עשרה ישיבות. בשתי ישיבות מיוחדות בטבת תשי"א דנה הוועדה במספר מונחים, שראתה להכלילם ברשימה, שנתחברה בי"ח הישיבות הקודמות. בין הקריאה השנייה לשלישית נשלחו הפרקים (בתשרי תש"י ותוספת בטבת תשי"א) לעיון לחברי ועד הלשון ולאנשי המקצוע, ובקריאה שלישית עיינה הוועדה בהערות שנשלחו מאת היה ד"ר ש' איינהורן (ז"ל), ד"ר ע' איתן, י' בורשטיין, פרופ' ש"ה ברגמן, א' ברש, ש' ייבין, פרופ' נ"ה טור-סיני, ד"ר י' כץ, ד"ר י' לוי, החלק האנגלי של הרשימה נתחבר ע"י ד"ר ברנר והושלם ע"י ד"ר קפלן; החלק הצרפתי שבה נתחבר ע"י ד"ר איתן וה' ע' גורביץ. עובד-עראי במזכירות המדעית של ועד הלשון, והושלם ע"י ד"ר יעקב לוי. הוועדה מודה לכל המסייעים בידה על עזרתם החשובה.

1. עיין „לשונונו כרך ט"ז עמ' 80 בהערות למטה, שבהן נמנו חברי הוועדה בהרכבה הקודם וצוינו המקומות, שבהם נדפסו הרשימות הקודמות.
2. במלאת שנתיים למותם הקדיש ועד הלשון לזכרם את שש הרשימות הקודמות של מונחי הפסיכולוגיה, שנדפסו במכפלת, בשל ריבוי הדורשים להם.

יא. פסיכופאתולוגיה

		1. מנחים קלליים	
perverse	נליון	psychopathology	פסיכופתולוגיה
pervers		psycho-pathologie	
pervers		Psychopathologie	
perversion	נליונות	neurosis	נורוזה
perversité		névrose	
Perversion		Neurose	
sincerity (of personality) (האישיות)	כנות	psychoneurosis	פסיכונורוזה
sincérité (de la personnalité)		psychonévrose	
Echtheit (der Persönlichkeit)		Psychoneurose	
insincerity (of personality) (של האישיות)	אי-כנות	psychogenesis	מוצא נפשי (של מחלות);
insincérité (de la personnalité)		psychogénèse	השתלשלות חיי הנפש
Unechtheit (der Persönlichkeit)		Psychogenesis	
		psychogenic disorders	מחלות שמקורן
ligne conductrice (de la personnalité)	קו מנחה (של האישיות, לאישיות)	maladies psycho-gènes	בנפש, - פסיכוגניות
Leitlinie (der Persönlichkeit)		psychogene Erkrankungen	
clinical picture	חזי, חזיו של אדם	somatogenic disorders	מחלות שמקורן
portrait clinique		maladies somatogènes	בגוף, - סומטוגניות
Zustandsbild (des Menschen)		somatogene Erkrankungen	
differentiation	רבנימיות	psychosomatic factors	גורמים נפשיים-
différentiation		facteurs psychosomatiques	גופניים, -
Differenziertheit		psychosomatische Faktoren	פסיכוסומטיים
indifferentiation	חדנימיות	mental illness, — disease, — disorder	מחלת-רוח
indifférentiation		maladie mentale, trouble mental	
Undifferenziertheit		Geisteskrankheit	
lability	רפיפות, אי-יציבות	mental hygiene	היגיינה נפשית
labilité, instabilité		hygiène psychique	
Labilität		Psychohygiene	
2. האישיות והתודעה		psychosis	פסיכוזה
existence consciousness ("cogito ergo sum")	תודעת ההויה	psychose	
conscience de l'être		Psychose	
Existenzbewusstsein		hypnosis	היפנוזה
self-feeling	הרגשת עצמו	hypnose	
sentiment de soi		Hypnose	
Selbstgefühl		absent-mindedness	סלוקרדצת
integrated personality	אישיות שנתכללה	distraction, absence	
personnalité intégrée		Geistesabwesenheit	
integrierte Persönlichkeit			

stupefied saisi, stupéfait, consterné, fasciné benommen	מכה-תמָהוֹן	disintegrated personality personalité désintégrée desintegrierte Persönlichkeit	אישיות שנתפָּרְדָּה
stupefaction saisissement, stupéfaction Benommenheit	מכת-תמָהוֹן	integrity intégrité Integriertheit	מכָּלוּץ
twilight state état crépusculaire Dämmerzustand	דמדומים	coconsciousness co-conscience Doppelbewusstsein	דו-תודָּעָה
fugues fugue Fugue	הפְּלָג	alternating personality (Dr. Jekyll and Mr. Hyde) personnalité alternante wechselnde Persönlichkeit	אישיות מתחַלֶּפֶת (Dr. Jekyll and Mr. Hyde)
absence absence Absence	פְּסִיקַת-הַתּוֹדָעָה	alternation (of personality) alternation (de la personnalité) Wechsel, Alternation (der Persönlichkeit)	התחַלֶּפּוֹת (האישיות)
depersonalisation dépersonnalisation, perte de la personnalité Depersonalisation	דִּיפְּרִסוֹנִיזַצְיָה	splitting (of personality) dissociation (de la personnalité) (Persönlichkeits)spaltung	התפְּרִיטָה (האישיות)
derealisation déréalisation Derealisation	טשטוש הממָּשׁוֹת	trance état de trance Trance	חֶרְגוֹן
unresponsiveness Unansprechbarkeit	אַטִּימוֹת (לב, רוח, אוזניים, הכרה)	dreamy state état de rêve traumhaftes Bewusstsein	עֲמֻמַּי-תּוֹדָעָה
confusional state état de confusion Verwirrtheit, Amentia ³	בְּרָבוֹל מַחִין	unconsciousness, loss of consciousness inconscience, perte de conscience Bewusstlosigkeit	חֶסֶר-תּוֹדָעָה
amentia ³ faiblesse mentale Schwachsinn	לְקוֹת-שֶׁכָּל	unconscious inconscient, sans conscience bewusstlos	חֶסֶר-תּוֹדָעָה
faculty for orientation faculté (sens) d'orientation Orientiertheit	3. הַתְּפִיסָה וְהַזְכָּרוֹן	blurred consciousness troubles de la conscience Bewusstseinstörung	עֲכִירוֹת-הַתּוֹדָעָה

1. הוועדה לא ראתה אפשרות להביע מושג זה בעברית בלא להיזקק לתרגום בן שלוש מלים.

כגון: טשטוש תודעת עצמו.

2. לפי שימוש האסכולה הווינאית.

3. לפי שימוש האסכולה האנגלית.

<p>5. החשיבה</p> <p>weakness of association חלשות הסמיכות</p> <p>faiblesse d'association</p> <p>Assoziationsschwäche</p> <p>flight of ideas מנוסת רעיונות</p> <p>fuite d'idées</p> <p>Ideenflucht</p> <p>incoherence (of thought) (חשיבה) חשיבה? חלקטצין</p> <p>incohérence (de la pensée)</p> <p>Inkohärenz, bruchstückhaftes Denken</p> <p>autistic thinking חשיבה אבטיסטית</p> <p>pensée autistique</p> <p>autistisches Denken</p> <p>autism אבטיסמוס</p> <p>autisme</p> <p>Autismus</p> <p>compulsive (or obsessional) thinking חשיבה טורנדנית</p> <p>pensée obsédante</p> <p>Zwangsgedanken</p> <p>obsession ; compulsive idea רעיון (או מחשבה) טורנדני (ת)</p> <p>obsession ; idée obsédante</p> <p>Zwangsidée</p> <p>exaggerated idea רעיון (או מחשבה) מפרז</p> <p>idée exagérée, (ת) - מגזם (ת) -</p> <p>exagération d'idées</p> <p>überwertige Idee</p> <p>fixed idea רעיון (או מחשבה) תקוע (ה)</p> <p>idée fixe — שנתקע (ה)</p> <p>fixe Idee</p> <p>delusion רעיון-שוא, רעיון-רום, רעות-רום</p> <p>illusion</p> <p>Wahnidee, Wahnvorstellung</p> <p>מיני רעיון-שוא</p> <p>grandiose — של גדלות</p> <p>délire des grandeurs</p> <p>Grössenwahn</p> <p>nihilistic — של אפסיות</p> <p>— du néant</p> <p>Nichtigkeitswahn</p>	<p>disorientation העדר כשרון ההתמצאות</p> <p>perte d'orientation</p> <p>Desorientiertheit</p> <p>difficulty of perception קשי התפיסה</p> <p>difficulté de perception</p> <p>Auffassungsschwierigkeit</p> <p>memory gap פרצה בזכרון</p> <p>lacune de mémoire</p> <p>Gedächtnislücke</p> <p>paramnesia¹ תעתוע הזכירה</p> <p>illusion mnémonique</p> <p>Erinnerungstäuschung</p> <p>paramnesia סוף הזכירה</p> <p>déformation mnémonique</p> <p>Erinnerungsentstellung</p> <p>pseudomnesia זכירת-בדאי</p> <p>pseudomnésie</p> <p>Pseudomnesie</p> <p>distortion צוות</p> <p>Entgleisung</p> <p>to confabulate בדה</p> <p>fabuler</p> <p>zusammenfabeln</p> <p>confabulation בדוי</p> <p>fabulation</p> <p>4. החושים</p> <p>analgesia קהות לכאב</p> <p>analgésie</p> <p>Analgesie, Schmerzlosigkeit</p> <p>anaesthesia קהות למגע</p> <p>anesthésie</p> <p>Anästhesie</p> <p>loss of thermal sensitivity קהות לטמפרטורה</p> <p>perte du sens de la température</p> <p>Temperaturunempfindlichkeit</p> <p>paraesthesia חישת מדמה</p> <p>paresthésie</p> <p>Parästhesie</p>
---	--

1. יש למחוק את התיבה paramnesia ברשימה שב"ל שנוגה" י"ג, עמ' 174.

coldness of feeling frigidité de sentiment Gefühlskälte	קְרִירוּת הַרְגָּשָׁה — הַהֲרָגָשָׁה	hypochondriacal — (hypochondria=הַפּוֹכּוֹנְדְרִיָּה) — d'hypocondrie hypochondrisch(er Wahn)	הַפּוֹכּוֹנְדְרִי — (הַפּוֹכּוֹנְדְרִיָּה)
intensification of feeling Gefühlssteigerung	עֲצוּם הַהֲרָגָשָׁה	— of unworthiness — d'indignité Unwürdigkeitswahn	שֶׁל שְׂפָלוּת — — d'indignité
impairment of feeling Gefühlsabschwächung	רַפּוּי הַהֲרָגָשָׁה	— of selfaccusation, selfaccusatory — — d'accusation de soi-même Selbstanklagewahn	שֶׁל הַרְשַׁעַת עֲצָמוֹ — — d'accusation de soi-même
bad mood mauvaise humeur Verstimmung	רוּחַ טָרָה	grotesque —	תַּמְהוֹנִי —
moodiness changement d'humeur Stimmungsumschwung	הִלּוּפֵי מַצְבֵּי-רוּחַ	systematized — systématisé— (systematization=שׁוּט) systematisiert(er Wahn)	מְשׁוּט — (שׁוּט=systematization)
overestimation surestimation Überwertung	הַעֲרַכְת־יָתֵר	unsystematized — unsystematisiert(er Wahn)	לֹא-מְשׁוּט —
underestimation sous-estimation Unterwertung	הַעֲרַכְת־הַקָּטֵר	idea(or delusion) of reference Beziehungswahn	טְרוּף מְזוּמוֹת — idea(or delusion) of reference
vulnerable, touchy vulnérable verletzlich	נוֹם לְהַפְגִיעַ, — לְהַעֲלֵב	delusion of persecution manie (ou délire) de la persécution Verfolgungswahn	טְרוּף הַרְדִּיפוֹת — delusion of persecution
irascible irascible jähzornig	נוֹם לְקַעַס	residual delusion délire résiduel Residualwahn	שְׁרִיטֵי טְרוּף, שְׁרִיטֵי טְרוּף residual delusion
perplexity perplexité Ratlosigkeit	7. הַרְצָיָה אֲבָדֵן עֲצוּת	weakness of judgment troubles du jugement Urteiffschwäche	רַפְיוֹן הַשְּׁפִיטָה — weakness of judgment
instability instabilité Haltlosigkeit	רַפְיוֹת נַפְשִׁית	harmony harmonie Harmonie	הַרְמוֹנִיָּה, תֵּאֵם — harmony
unstable instable haltlos	רַפְה־נַפֶּשׁ	disharmony manque d'harmonie Disharmonie	אִי-הַרְמוֹנִיָּה, אִי-תֵאֵם — disharmony
suggestible suggestible verführbar	נוֹם לְהַתְפַּתוֹת	emptiness of feeling le vide de sentiment Gefühlsleere	רִיק הַהֲרָגָשָׁה — emptiness of feeling

vitality	חיוניות	negativism	שְׁלִילָנוּת, אִיוֹנִיּוֹת
vitalité		négativisme	
Lebhaftigkeit, Vitalität		Negativismus	
agility	עֲרֻנוּת	life denial	שְׁלִילַת הַחַיִּים, אִיוִן הַחַיִּים
agilité		négation de la vie	
Agilität		Lebensverneinung	
iteration	סִנְרָנוּת	self destruction	כְּלוּי עֲצָמוֹ
itération		destruction de soi, auto-destruction	
Iteration		Selbsterstörung	
logorrhoea	דְּבָרָת	coma	קוֹמָא
logorrhée			
Logorrhoea (Redefluss)			
echolalia	מְלִל־הַדְּהוּד		
écholalie			8. תְּנוּעוֹת הַגּוֹף
Echolalie (echohaftes Nachsprechen)			
echopraxia	פְּעֻלַת הַדְּהוּד	akinesis	הַעֲדָר נִיעוֹת
échopraxie		Akinesie, Unbeweglichkeit	
Echopraxie (echohaftes Nachmachen)			
stereotypy	טְפִסְיוֹת	hyperkinesis	נִיעוֹת־יִתָּר
stéréotypie		Hyperkinesie, Überbeweglichkeit	
Stereotypie			
coordination (של פעולות)	לְקוֹת הַתְּאוּם	grimace	צוּוִי (פְּנִים)
disturbance		grimace, contorsion	
troubles de coordination		Grimassieren	
Koordinationsstörung			
accompanying motion	תְּנוּעַת לְנְאִי	compulsive movement, obsessional —	תְּנוּעָה טוֹרְדָנִית
		mouvement obsédant, tic	
Mitbewegung		Zwangsbewegung	

י"ב. פסיכולוגיה של הנבכים

analytical psychology	פְּסִיכוֹלוֹגְיָה אַנְלִיטִית (יונג)	1. מְנַחִים כְּלָלִיִּים
(Jung)		
psychologie analytique (Jung)		פְּסִיכוֹלוֹגְיָה שֶׁל הַנְּבָכִים
analytische Psychologie (Jung)		
training analysis	אַנְלִיזָה מְכַשֶּׁרָה	Tiefenpsychologie
Lehranalyse		פְּסִיכוֹאַנְלִיזָה
lay analysis	אַנְלִיזָה בִּידֵי הַדְּיוֹטוֹת	psychoanalysis (Freud)
		psychanalyse (Freud)
		Psychoanalysis (Freud)
Laienanalyse		פְּסִיכוֹלוֹגְיָה
determinism	דְּטֶרְמִינִיזְמוּס	אִנְדִּיבִּידוּאַלִּית (אֲדֵלֶר)
déterminisme		psychologie individuelle (Adler)
Determinismus		Individualpsychologie (Adler)

<i>Id</i>	ה"סתם", ההיופי	narcissism	נרקיסזיזמוס
le <i>ça</i>		narcissisme	
<i>Es</i>		Narzissmus	
<i>superego</i>	אני" עליון	catharsis	טהרה
le <i>surmoi</i>		catharsis	
<i>Überich</i>		Katharsis	
regression	נסיגה	complex	תסביך
régession		complexe	
Regression, Rückkehr		Komplex	
suppression	דכוי	to abreact	פרקן ¹
suppression		abréagir	
Unterdrückung		abreagieren	
to repress	הדחקה, הדחה	abreaction	פרקון
réprimer		abréaction	
verdrängen		Abreagieren, Abreaktion	
repression	הדחקה, הדחקה	defence mechanism	מנגנון ההתגוננות
refoulement, répression		mécanisme de défense	
Verdrängung		Abwehrmechanismus	
unconscious conflict	התנגשות לא-מודעת	reaction formation	תצורת-ההגנה
conflict inconscient		censure	צנזורה
unbewusster Konflikt		censure	
fixation	קביעה	Zensur	
fixation			
Fixierung			
		2. תופעות פתני היחיד	
condensation	מזוג, עבוי	transference	העברה
condensation		transfert	
Verdichtung		Übertragung	
displacement	התקה	countertransference	העברה שפנגד
déplacement		Gegenübertragung	
Verschiebung			
symbolization	סמול	resistance	התנגדות
symbolisation		opposition	
Symbolisation		Widerstand	
dream symbol	סמל שבחלום	identification	זהוי; הזדהות
symbole onirique		identification	
Traumsymbol		Identifikation	
imago	דיוקן	rapport	זקה, רפורט
image		rapport	
Imago		Rapport	
masculine protest	מחאה גברית	<i>Ego</i>	"אני"
revendication, protest masculin		le <i>moi</i>	
männlicher Protest		<i>Ich</i>	

1. נגזר לא מן המועל "סרקי", אלא משם-העצם "מורקן".

slip of the pen lapsus calami Verschreiben	פְּלִיטת־קוֹלָמוֹס	<i>trauma</i>	חֻבְרָה
		sublimation	צְדוּן
		sublimation	
	הַפְּסָח-עֵין	Sublimation	
Versehen		libido	לִיבִידוֹ
		libido	
overdetermination	רִב־סִבְתִּיּוֹת	Libido	
Überdeterminierung		pleasure principle	יְסוֹד הַהֵנָאָה
		principe du plaisir, principe hédo-	
		nistique	
		Lustprinzip	
	תּוֹפְעוֹת קְבוּצִיּוֹת	reality principle	יְסוֹד הַמְּמָשׁוֹת
	3	principe de réalilté	
		Realitätsprinzip	
ritual	פְּלִקָּה, עֵבוֹדָה	erotism	אַרוֹטִיקָה
rite		érotisme	
Ritual		Erotik	
taboo	טָבוּ	anal erotism	אַרוֹטִיקָה אֲנָלִית
tabou		érotisme anal	
Tabu		Analerotik	
fetishism	פְּטִישִׁיזְמוֹס	oral erotism	אַרוֹטִיקָה אוֹרָלִית
fétichisme		érotisme oral	
Fetischismus		Oralerotik	
extraversion	פְּנִיָּה חוּצָה	urethral erotism	אַרוֹטִיקָה אוֹרְתֵרִלִית
extroversion		érotisme urétral	
Extraversion		Uretralerotik	
introversion	פְּנִיָּה פְּנִימָה	parapraxis	מַעֲשֵׂה-כֶּשֶׁל
introversion		parapraxis	
Introversion		Fehlleistung	
archetypes	אַרְכִיטִיפּוֹסִים	slip of the tongue	פְּלִיטת־פֶּה
archétypes		lapsus linguae	
Architypen		Versprechen	